

Olga
Maruševski
1922.
–2008.

ZNANSTVENO
-STRUČNI
SKUP

HRVATSKI
POVJESNICARI
UMJETNOSTI

ZAGREB
16. LISTOPADA 2018.
HRVATSKI INSTITUT
ZA POVIJEST

DRUŠTVO
POVJESNICARA
UMJETNOSTI
HRVATSKE

ZNANSTVENO
-STRUČNI
SKUP

HRVATSKI
POVJESNIČARI
UMJETNOSTI

Olga
Maruševski
1922.
—2008.

PROGRAM I
KNJIGA SAŽETAKA

ZAGREB
16. LISTOPADA 2018.
HRVATSKI INSTITUT
ZA POVIJEST

DRUŠTVO
POVJESNIČARA
UMJETNOSTI
HRVATSKE

DRUH

HRVATSKI POVJESNIČARI UMJETNOSTI

OLGA MARUŠEVSKI
1922. – 2008.

Nastavljajući programski serijal stručno-znanstvenih skupova pod nazivom *Hrvatski povjesničari umjetnosti*, Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske organizira 2018. godine peti skup, posvećen Olgi Maruševski (Popovača, 17. rujna 1922. – Zagreb, 29. studenoga 2008.). Plodno polje svojega cjelokupnog znanstveno-istraživačkog rada Olga Maruševski pronašla je u razdoblju „dugog“ 19. stoljeća. U brojnim tekstovima među prvima je valorizirala pojave i osobe koje su kreirale hrvatsku umjetnost i kulturu toga doba, donoseći teorijsku utemeljenost u okviru šireg srednjoeuropskog kruga, te je njezin doprinos hrvatskoj povijesti umjetnosti od iznimna značenja. Tekstovi Olge Maruševski nemimoilazni su za razumijevanje i vrednovanje donedavno zanemarivanih povijesnih dionica hrvatske likovnosti i društvenog života, kulturnim sponama vezanima uz Beč a političkim s Budimpeštom, unutar kojih se Zagreb nastojao razvijati prema vlastitim potrebama i mogućnostima. Jedna od središnjih tema i preokupacija tijekom cjelokupnoga istraživačkog rada Olge Maruševski je grad Zagreb i njegov urbanistički i graditeljski razvitak u 19. stoljeću, te ključni arhitektonski projekti koji su danas neprijeporni simboli grada, katedrala, Umjetnički paviljon i Školski forum, Sabornica i maksimirski perivoj.

Njezina studija o historijatu glavnog zagrebačkog trga, *Jelačić placa (Od Manduševca do Trga Republike*, DPUH, 1987.) najiscrpnije obrađuje njegove povijesne mijene od najranijih početaka do naših dana minuciozno rekonstruirajući izgled Trga te stanovnike i život koji se na njemu odvijao. Nakon više od trideset godina *Iso Kršnjavi kao graditelj* (DPUH, 1986.; nadopunjeno izdanje IPU, 2009.) neprijeporno je jedna od temeljnih knjiga koje obrađuju Kršnjavijevo kulturološko i povijesnoumjetničko značenje, a njezina znanstvena utemeljenost, slojevitost i izuzetno zanimljiva interpretacija njegova djelovanja do danas nisu izgubile na aktualnosti. Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske 2004. godine objavilo je njezino kapitalno djelo *Društvo umjetnosti 1868. – 1879. – 1941.* U hrvatskoj povijesti umjetnosti Olga Maruševski zapamćena je kao znanstvenica izuzetne širine i erudicije koja je na svojstven način objedinila dva područja, povijest umjetnosti i povijest kulture – dvije ključne humanističke grane koje se međusobno uvjetuju, prožimaju i nadopunjuju, kako to pokazuju njezine sjajne interpretacije i valorizacije našeg utemeljiteljskog doba. Skupom u serijalu *Hrvatski povjesničari umjetnosti* obilježujemo desetu godišnjicu smrti Olge Maruševski i predstavljamo generaciju stručnjaka koji su stasali na temeljima njezina rada.

Irena Kraševac

IKONOGRAFIJA
liturgike i simbolike
zapadnog kršćanstva

Unser Jahrhundert im Bild

FRANZ VON LENBACH

SAKRAMENTEN

THEOLOGIE

THEOLOGIE

THEOLOGIE

PROGRAM
UTORAK
16. LISTOPADA 2018.
ZLATNA DVORANA

Moderatorica: **Irena Kraševac**

- 10:00 Otvaranje skupa
Pozdravni i uvodni govori
- Zvonko Maković**
predsjednik
Društva povjesničara
umjetnosti Hrvatske
- Jasna Turkalj**
ravnateljica
Hrvatskog instituta
za povijest
- 10:15 **Petra Šlošel**
Lina Šojat
Donacija Olge Maruševski
u Institutu za povijest
umjetnosti
- 10:30 **Andrea Klobučar**
Olga Maruševski
— filmska kostimografkinja
- 10:45 **Dragan Damjanović**
Rundbogenstil,
Theophil Hansen i hrvatska
arhitektura 19. stoljeća
- 11:00 **Snješka Knežević**
Povijesni kulturni krajolik
doline Medveščaka
obilježja – tragovi
- 11:15 **Franjo Dulibić**
Kavane i kafići Zagreba kao
oblici društvenog okupljanja
- 11:30 Stanka

Moderator: **Dragan Damjanović**

- 11:45 **Vanja Brdar Mustapić**
August Posilović
— *hrvatski narodni stil*
i nacrti za namještaj
- 12:00 **Irena Kraševac**
Ivan Clausen
— majstor historicističke
ornamentacije zidne plohe
- 12:15 **Ivana Mance**
Ana Šeparović
ULUH / HDLU
1941. – 1990.
- 12:30 **Sanja Cvetnić**
Auctoritas et veritas:
predložci za likovna djela
19. stoljeća u Zagrebu
- 12:45 **Andrea Baotić-Rustanbegović**
Djela hrvatskih kipara
u Bosni i Hercegovini koncem
19. i početkom 20. stoljeća
- 13:00 **Rafela Tassotti**
Nepoznato kiparsko djelo
Huga Haerdla
- 13:15 **Ivan Kokeza**
Dolazak Hrvata
Josipa Franje Mückea i
hrvatsko historijsko slikarstvo
u vremenu formiranja
Nagodbe (1867. – 1868.)
- 13:30 **Antonia Tomić**
Političko i umjetničko
djelovanje Ivana Meštrovića
kroz prizmu dalmatinskih
periodičnih publikacija
na početku 20. stoljeća
- 13:45 Završna rasprava

Objed za sudionike
u dvorani Hegedušić

**Andrea Baotić
-Rustanbegović**

slobodna
istraživačica

**Djela hrvatskih kipara u Bosni i Hercegovini
koncem 19. i početkom 20. stoljeća**

Među djelima koja su obilježila likovne i kulturne prilike u Bosni i Hercegovini koncem 19. i početkom 20. stoljeća izdvajaju se radovi hrvatskih kipara. Bosna i Hercegovina bila je tada pod austrougarskom upravom (1878. – 1918.) te doživljavala značajne političke, privredne i društvene promjene. Omogućeno je snažnije prodiranje i usvajanje stečevina zapadnoeuropskog civilizacijskog kruga, a među njima i „novih“ likovnih formi. Pod novom upravom i skulptura je dobila novi značaj, formu i primjenu unutar sakralnog, javnog i izlagačkog prostora. Premda su u njezinoj izradi najvećim dijelom sudjelovali umjetnici i majstori iz Beča i Tirola, značajan doprinos dali su i umjetnici poput Roberta Frangeša Mihanovića, Rudolfa Valdeca i Branislava Deškovića. U izlaganju je riječ o oblikovnim, formalno-stilskim i sadržajnim vrijednostima skulpture čiji su autori bili hrvatski kipari. Namjera je pokazati u kakvim okolnostima su takva djela nastajala, kakva je bila njihova recepcija i kakav je bio njihov umjetnički domet te značaj za kulturne i likovne prilike u Bosni i Hercegovini.

**Vanja
Brdar Mustapić**

Muzej za
umjetnost i obrt,
Zagreb

August Posilović
– *hrvatski narodni stil i nacrti za namještaj*

August Posilović (Zagreb, 21.7.1846. – 24.10.1935.) specifična je osobnost naše historicističke scene u čijem raznovrsnom opusu dominira narodni stil osebujne varijante kojeg je dogmatski dosljedno primjenjivao i propagirao. U širokom spektru tema koje je obradila Olga Maruševski nije mimoišla ni Posilovića, čiji je individualni karakter rukopisa u realiziranim radovima u pojedinim crkvama definirala kao „naivu neostilske crkvene umjetnosti.“ Izlaganje prezentira i analizira njegove nacрте i idejne prijedloge vezane uz profani namještaj iz fundusa Muzeja grada Zagreba i Muzeja za umjetnost i obrt. Među njima najznačajniji je primjer sačuvanih nacрта i spavaće sobe (MGZ) s Milenijske izložbe 1896. u Budimpešti koju je izradio zagrebački stolarski majstor Antun Kontak. Predlaže se i atribucija spavaće sobe iz ostavštine obitelji Vranyczany. Ovi primjeri potvrđuju poziciju Posilovića kao potpuno samosvojnog fenomena, no ipak izraslog iz kulturno-povijesnog i stilskog konteksta druge polovine 19. stoljeća u Hrvatskoj.

Sanja Cvetnić

Odsjek za
povijest umjetnosti
Filozofskog
fakulteta
Sveučilišta
u Zagrebu

Auctoritas et veritas:

predlošci za likovna djela 19. stoljeća u Zagrebu

U studiji *Katedrala u vremenu i prostoru* Olga Maruševski za oltarnu palu *Uznesenje Marijino* nekoć u zagrebačkoj katedrali piše (1987.): „[...] naslikao Josef Ziegler prema Tizianovoj Assunti, a postavio 1833. biskup Alagović.“ Nastavno na njezina istraživanja likovne baštine 19. stoljeća – posebno one zagrebačke – istraženi su podaci o slikaru i predlošci za glavnu zagrebačku sliku, koja je ubrzo premještena u župnu crkvu u Pregradi. Za skulpture Ivana Rendića *Knez Krsto Frankapan*, *Andrija Medulić*, *Juraj Julije Clovio–Klović* i *Nikola Jurišić*, dio poprsja galerije slavnih ljudi na Trgu Nikole Šubića Zrinskog u Zagrebu, također su utvrđeni predlošci, a poseban osvrt posvećen je autoritetu renesansnih i baroknih djela te konstrukciji njihove autentičnosti kao povijesnoga izvora na spomenutim zagrebačkim narudžbama kod dvojice umjetnika, Zieglera i Rendića.

Dragan Damjanović

Odsjek za
povijest umjetnosti
Filozofskog
fakulteta
Sveučilišta
u Zagrebu

Rundbogenstil, Theophil Hansen i hrvatska arhitektura 19. stoljeća

Brojnim temama kojima se bavila Olga Maruševski pripada i povijest arhitekture romantizma. Tragom njezinih istraživanja u ovom će se izlaganju pokušati dati sintezan uvid u jedan segment toga razdoblja u povijesti hrvatske arhitekture – arhitekturu *Rundbogenstila* s posebnim osvrtom na utjecaj bečkog arhitekta Theophila Hansena. *Rundbogenstil* se u hrvatskoj arhitekturi javlja gotovo istovremeno kada i u središnjim dijelovima Habsburške Monarhije – tijekom 1830-ih i 1840-ih godina, a dominirat će tek 1850-ih i 1860-ih kada se podiže cijeli niz iznimno reprezentativnih sakralnih i javnih građevina autori kojih su velikim dijelom arhitekti iz Beča (Opća bolnica, danas zgrada Sveučilišta Ludwiga Zettela u Zagrebu, rimokatoličke crkve u Molvama, Jesenju, Buku, Bosiljevu, Lipi, Kratečkom, Čazmi, Davoru, Rakovici i Drežniku, grkokatolička u Radatovićima te pravoslavne u Otočcu, Ogulinu, Vlahoviću, Medaku, Vukovju, Jošanima i Boviću). Tijekom 1870-ih *Rundbogenstil* se javlja sve rjeđe – jedino se u arhitekturi pravoslavnih crkava i sinagoga zadržao znatno duže, u osnovi sve do početka 20. stoljeća. Na arhitekture pravoslavnih crkava snažno su utjecali radovi Theophila Hansena, jednog od najvažnijih predstavnika romantizma u arhitekturi Beča.

Frano Dulibić

Odsjek za
povijest umjetnosti
Filozofskog
fakulteta
Sveučilišta
u Zagrebu

Kavane i kafići Zagreba kao oblici društvenog okupljanja

Istraživanje društvenog okupljanja u kavanama i kafićima temelji se na povijesnom kontekstu dokumentiranom u studiji Olge Maruševski *Stare zagrebačke kavane* (1977.), a prošireno je i na sociokulturni aspekt pojave kavane u Europi, njezina značaja, te krize i promjena u takvom načinu okupljanja posljednjih desetljeća. Kafić kao mnogo mlađa i manja izvedenica iz forme kavane, također posjeduje svoju specifičnost i lokale koji pripadaju povijesti i sadašnjosti kulture svakodnevice. Njihovo unutrašnje uređenje jedan je od ključnih elemenata koji određuju publiku i poslovanje takvih prostora. Analiza i sagledavanje različitih aspekata kavane, kafića i njima srodnih oblika okupljanja u javnim prostorima, na koncu dovodi do demistifikacije problema nestajanja kavana te se razmatraju mogućnosti i uvjeti za obnovu nekoliko povijesnih kavana.

Andrea Klobučar

Muzej za
umjetnost i obrt,
Zagreb

Olga Maruševski – filmska kostimografkinja

Rad Olge Maruševski na području filmske kostimografije malo je poznat. Shodno činjenici da je sve do početka institucionalnog obrazovanja kostimografa pedesetih godina 20. stoljeća bilo uobičajeno da se kao kostimografi angažiraju akademski slikari i/ili povjesničari umjetnosti, angažman Olge Maruševski u ovom području ne iznenađuje. Olga Maruševski se kostimografijom počela baviti ponajprije zahvaljujući obiteljskim okolnostima, kao sestra redatelja Nikole Tanhofera. Da bi osigurao skladnu i kreativnu suradnju te maksimalnu upućenost kostimografa u karakterizaciju likova kao i u idejnu namjeru redatelja, Tanhofer je sestru angažirao kao kostimografkinju već na prvom dugometražnom filmu *Nije bilo uzalud*, 1957. godine, a surađivali su sve do filma *Svanuće* 1964. godine. U ostavštini Olge Maruševski u Institutu za povijest umjetnosti u Zagrebu čuvaju se crteži, skice i nacrti kostima za nekoliko Tanhoferovih filmova, koji će ovom prigodom prvi put biti prezentirani javnosti.

Snješka Knežević

samostalna
istraživačica

Povijesni kulturni krajolik doline Medveščaka obilježja – tragovi

Dolina potoka Medveščaka ima svojstva jedinstvenog i kompleksnog kulturnog krajolika koji se čovjekovom intervencijom formira i transformira od prapovijesti do danas. Dok je gornji tok, od izlaska iz medvedničke šume do današnje Gupčeve zvijezde stoljećima zadržao ladanjski karakter i tek u 20. stoljeću poprimio rezidencijalni (Ksaverska cesta), donji, urbani tok mijenjao se brže i dinamičnije uglavnom zahvaljujući predindustrijskoj, protoindustrijskoj i industrijskoj proizvodnji. Promjene se javljaju i u njegovim rezidencijalnim područjima, odnosno ulicama koje se paralelno protežu uz potok, Novoj Vesi i Mlinarskoj, Potoku i Kožarskoj (poslije Medvedgradskoj i Tkalčićevoj). Jedinstvena su pojava ljetnikovci s vrtovima i perivojima koji se početkom 19. stoljeća javljaju na obroncima. Dolina Medveščaka ima izuzetnu važnost za prostorni razvoj i urbani identitet Zagreba. Olga Maruševski bavila se nekim njegovim fenomenima i povijesnim svjedočanstvima, dok je Nada Premerl izložbom *Potok u srcu Zagreba* (MGZ, 2005.) donijela pregled slojevitog razvoja potočne doline. U izlaganju je težište na tragovima izgubljenih vrijednosti, kao što su ljetnikovci s perivojima (Alagovićev u Novoj Vesi, Radivojevičev Schönbach na Mlinarskoj cesti i Mallinov na Ksaveru), a bit će predstavljene i neke uglavnom nerealizirane regulacije 20. stoljeća, zasnovane na idejama vrtnoga grada.

Ivan Kokeza

samostalni
istraživač

Dolazak Hrvata Josipa Franje Mückea i hrvatsko historijsko slikarstvo u vremenu formiranja Nagodbe (1867. – 1868.)

U hrvatskoj povijesti umjetnosti slika Josipa Franje Mückea *Dolazak Hrvata* (skraćeni i uvriježeni naziv) smatra se jednim od prvih značajnijih ostvarenja rane faze hrvatskog historijskog slikarstva. Navedeno djelo obrađuje se sa stajališta umjetnikove biografije, povijesnog konteksta, korištenog književnog predloška, formalno-stilske analize te izvršenih umjetničkih utjecaja. Koristeći se pritom različitim vrstama literature, na konkretnom primjeru definiraju se temeljna obilježja hrvatskog historijskog slikarstva s naglaskom na njegov manje ili više izraženi nagodbeni karakter. Posebna pažnja pridaje se zrelim ostvarenjima žanra, zastupljenima u istraživačkom radu Olge Maruševski, odnosno njezinom proučavanju tzv. Zlatne dvorane, nekadašnjega Odjela za bogoštovlje i nastavu u Opatičkoj 10.

Irena Kraševac

Institut za
povijest umjetnosti,
Zagreb

Ivan Clausen

— majstor historicističke ornamentacije zidne plohe

Obojeno pokrivanje zidnih ploha i „idealizacija“ materijala teorijski je povezano uz historicizam u arhitekturi kako ga je postulirao Gottfried Semper svojim načelom „zaodijevanja arhitekture“. Ornamentacija zida često se izvodila s pomoću šablona, nizanjem motiva u stilizaciji ovisnoj o arhitektonskoj konstrukciji, koristeći pritom predloške povijesnih stilova. Zahvaljujući istraživanjima Olge Maruševski, danas su nam poznata brojna imena majstora umjetničkog obrta koji su svoje kvalitetne radove ostavili u sklopu brojnih projekta sakralne i profane gradnje. Majstor dekorativnih oslika, djelatnik u Zagrebu i sjevernoj Hrvatskoj krajem 19. stoljeća bio je Ivan (Johannes) Clausen, podrijetlom iz Schleswig-Holsteina, kojeg Maruševski redovito spominje vezano uz arhitekturu Hermana Bolléa, a uvrstila ga je i u *Hrvatski biografski leksikon* (1989.). Zahvaljujući susretljivosti Clausenovih nasljednika, dobiveni su brojni novi podaci vezano uz njegov životopis i slikarsku djelatnost u Hrvatskoj, koji se prvi put prezentiraju na ovom skupu.

Marina Ljubić

Leksikografski
zavod
Miroslav Krleža

Prinosi Olge Maruševski izdanjima Leksikografskoga zavoda (od bibliografije do biografije)

Olga Maruševski provela je dugogodišnji radni vijek u Leksikografskom zavodu Miroslav Krleža. Ondje je od 1951. godine, još kao apsolventica, radila na bibliografiji kada je pod vodstvom Mate Ujevića oblikovan Katalog retrospektivne bibliografije članaka iz periodičkih publikacija objavljenih na području Jugoslavije u razdoblju od kraja 18. stoljeća do 1945. godine. Ovi su podatci postali temelj mnogih izdanja Zavoda. Nakon diplome postala je pomoćni redaktor *Enciklopedije likovnih umjetnosti* (1959. – 1966.), a nakon umirovljenja 1973. godine, objavila je nekoliko biografskih članaka (tiskarstvo, umjetnički obrt) u *Likovnoj enciklopediji Jugoslavije* (1984. – 1987., urednica), potom u *Enciklopediji Hrvatske Umjetnosti* (1995. – 1996., znanstvena suradnica) te u *Hrvatskom biografskom leksikonu* (1983. – 2002.) u kojem je bila urednica za područje kulturne povijesti.

Institut za
povijest umjetnosti,
Zagreb

Ana Šeparović

Leksikografski
zavod
Miroslav Krleža

U izlaganju je riječ o Hrvatskom društvu umjetnosti, jednoj od tema kojima se bavila Olga Maruševski. Ona je u svojoj knjizi *Društvo umjetnosti, 1868. – 1879. – 1941., iz zapisaka Hrvatskog društva likovnih umjetnika* (DPUH, 2004.) donijela historijat i djelovanje Društva u navedenom razdoblju, a ovo izlaganje, koje se temelji na istraživanjima obavljenima za monografiju *150 godina HDLU*, obuhvaća zbivanja i ulogu Društva u narednih pola stoljeća. Društvo tijekom ratnog razdoblja obustavlja djelovanje, do 1945., kada stječe poziciju moći na likovnoj sceni po uzoru na sovjetsku centralističku kulturnu politiku. Početkom 1950-ih Društvo postaje meta kritike i može se reći da ulazi u razdoblje krize, nastojeći zadržati staru monopolističku poziciju. Tijekom 1960-ih ULUH započinje transformaciju iz centralističke i birokratske ustanove prema demokratskom staleškom udruženju. Od kraja 1970-ih Društvo aktivno sudjeluje u definiranju nove samoupravne kulturne paradigme te otpočinje niz reformi koje će zastarjelo strukovno udruženje prilagoditi novim društvenim i ekonomskim tendencijama: statutarno-normativne promjene, osnutak galerije *Karas* i njoj pridruženih izložbenih prostora, diversifikacija izložbene djelatnosti, afirmacija „mladih“, jačanje suradnje između umjetnosti i udruženog rada te niz drugih aktivnosti.

**Petra Šlošel
Lina Šojat**

Institut za
povijest umjetnosti,
Zagreb

**Donacija Olge Maruševski u Institutu
za povijest umjetnosti**

Donacija Olge Maruševski zaprimljena je u Institut za povijest umjetnosti 2005. godine, a obuhvaća znanstveno-istraživačku dokumentaciju vezanu uz teme druge polovine 19. i početka 20. stoljeća, zabilješke o smještaju gradiva u drugim ustanovama, transkripte korespondencije umjetnika, kopije članaka i dr. Dio donacije čini bibliotečna zbirka koja broji blizu 500 naslova okupljenih u zbirku *Ex Libris Olga Maruševski*. Sastavljen je osnovni popis, a ovaj skup poslužio je kao dodatan povod za stručnu obradu s ciljem sistematizacije i zaštite gradiva te izrade inventara čime će se približiti istraživačima. U donaciji su zastupljene knjige, rukopisi, strojopisi, fotografije, razglednice i skice. Zastupljene teme odraz su uloge Olge Maruševski kao jedne od pionira valorizacije razdoblja 19. stoljeća, a napose historicizma u hrvatskoj povijesti umjetnosti. Pritom se unutar znanstveno-istraživačke dokumentacije opsegom ističu teme historijata Društva umjetnosti i portretiranja značaja Ise Kršnjavoga za hrvatsku umjetnost i kulturu. Sadržaj osobnog fonda ukazuje na detaljno bilježenje i temeljito prikupljanje

gradiva, koji su svoj korijen zasigurno imali u njezinome radu kao leksikografkinje. Da su osobni arhivski fondovi nerijetko izvor spoznaja o prethodno manje poznatim fokusima interesa ili talenata njihovih stvaratelja svjedoči nam zbirka modnih i kostimografskih skica unutar zaprimljene donacije. Rezultati stručne obrade Donacije Olge Maruševski ukazat će na vrijednost osobnih arhivskih fondova koji se čuvaju u Institutu za povijest umjetnosti u Zagrebu.

Rafaela Tassotti

studentica
povijesti umjetnosti,
Filozofski fakultet
Sveučilišta
u Zagrebu

Nepoznato kiparsko djelo Huga Haerdla

Do sada neobjavljena kamena reljefna skupina *Raspeće* (Raspeti s anđelima) u Zagrebu djelo je austrijskoga kipara Huga Haerdla (Kranj, 22. 11. 1846. – Beč, 16. 2. 1918.). Haerdtl je bio učenik Franza Melnitzkyja, a njegov stil okarakteriziran je kao kasno historicistički s primjesama klasicizma. Prozvan je i tipičnim *Ringstrassebildhauer* čija je najznačajnija narudžba bila za bečki parlament (1881. – 1905.) kada radi skulpturu Ksenofonta, Alegoriju pravde te Alegoriju rijeka na fontani ispred zgrade parlamenta. Prvotna lokacija reljefa (potpisan i datiran 1911.) bila je u Banjoj Luci, u samostanu sestara Klanjateljica Krvi Kristove. Promjenom vlasti nakon Drugog svjetskog rata red je prisiljen napustiti Banju Luku i seli u Zagreb donoseći i reljef *Raspeće*. Djelo je obnovljeno 2011. (akademski kipar Radivoj Jovičić), a podaci o njemu nalaze se u samostanskom arhivu.

Antonia Tomić

Gradski muzej
Drniš

Političko i umjetničko djelovanje Ivana Meštrovića kroz prizmu dalmatinskih periodičnih publikacija na početku 20. stoljeća

Političke okolnosti na prijelazu iz 19. u 20. stoljeće najvećim je dijelom obilježila ponovna aktualizacija neriješenoga hrvatskog pitanja u sklopu Austro-Ugarske Monarhije. U politički život aktivno se uključio i mladi umjetnik Ivan Meštrović. Formalno nije bio dio Hrvatske pučke napredne stranke, no prijateljevaio je i surađivao s istaknutijim članovima na šibenskoj i splitskoj političkoj sceni. Kroz aktivnosti Društva hrvatskih likovnih umjetnika „Medulić“ gorljivo je promicao ideju o izdavanju Južnih Slavena u samostalnu državnu tvorevinu. Periodične publikacije bile su temeljni medij za prenošenje ideja te polemiziranje s političkim oponentima. U izlaganju se prikazuje medijska slika koja se tada stvarala o Ivanu Meštroviću i koliko je medijskog prostora bilo posvećeno njegovu stvaralaštvu u dalmatinskim tiskovinama tijekom prvih desetljeća 20. stoljeća.

ZNANSTVENO
-STRUČNI SKUP

Hrvatski povjesničari
umjetnosti
Olga Maruševski
(1922. – 2008.)

Hrvatski institut za povijest
Zagreb, 16. listopada 2018.

ORGANIZATOR

Društvo povjesničara
umjetnosti Hrvatske

ORGANIZACIJSKI ODBOR

Dragan Damjanović
Đurđa Kovačić
Irena Kraševac
Zvonko Maković
Milan Pelc

IZVRŠNA

ORGANIZATORICA

Martina Petrinović

organizacija:

DPUH

pokroviteljstvo:

PROGRAM I
KNJIGA SAŽETAKA

NAKLADNIK

Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske
Preradovićeve 44, 10 000 Zagreb
www.dpuh.hr

ZA NAKLADNIKA

Zvonko Maković

UREDNICIA

Martina Petrinović

KOREKTURA

Đurđa Kovačić

IZVORI FOTOGRAFIJA

Muzejsko dokumentacijski centar
Institut za povijest umjetnosti,
Arhiv Maruševski

GRAFIČKO OBLIKOVANJE

I PRIPREMA

DZN studio

TISAK

Kerschhoffset

NAKLADA

150 primjeraka

Zagreb, listopad 2018.

ISBN 978-953-6089-47-5

Skup je organiziran uz potporu
Ministarstva kulture Republike Hrvatske
i Grada Zagreba.

The image features a teal halftone pattern of dots on a white background. A white rectangular area is positioned in the bottom-left corner, containing the text 'DPH'.

DPH